

<i>Beslutande</i>	Christoffer Bernsköld
<i>Föredragande</i>	Christina Emilson
<i>Samråd</i>	Mehrnaz Aram, Karin Bengtsson
<i>Ärende</i>	Upphörande av flyttpolicy för läkare verksamma enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning, LOL, och fysioterapeuter verksamma enligt lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi, LOF

Beslut

Den flyttpolicy¹ som sedan juni 2015 utgjort fast praxis vid handläggning av ärenden om flytt av verksamhet för läkare verksamma enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning och fysioterapeuter verksamma enligt lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi, LOF, ska inte längre tillämpas i Region Stockholm.

Bakgrund

För närvarande finns i Region Stockholm ungefär 170 läkare verksamma enligt LOL och ungefär 360 fysioterapeuter verksamma enligt LOF. Dessa läkare och fysioterapeuter kan ansöka om att flytta sin verksamhet till en annan lokal inom Region Stockholm. En grundläggande förutsättning för beviljande av flytt är att den nya lokalen uppfyller regionens krav på fysisk tillgänglighet.

Utöver kraven på fysisk tillgänglighet har Region Stockholm sedan juni 2015 tillämpat en flyttpolicy avseende geografisk indelning. Policyn innebär att en ansökan om flytt bedöms utifrån vårdutbudet för respektive stadsdel inom Stockholms kommun samt för kommunerna inom Region Stockholm.

¹ Vårdgivarguiden: [Ansökan om flytt av verksamhet](#) | Vårdgivarguiden (vardgivarguiden.se)

Flyttpolicyn innebär att:

- Det är fritt att flytta inom tullarna, det vill säga stadsdelarna Norrmalm, Kungsholmen, Södermalm och Östermalm. Här görs ingen bedömning av vårdutbud
- Gemensamt regelverk gällande flytt för såväl de som har samverkansavtal som de som inte har samverkansavtal
- Inom fysioterapi bedöms det totala vårdutbudet av verksamma enligt LOF och enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV (Specialiserad fysioterapi och Primärvårdsrehab). För läkare verksamma enligt LOL bedöms vårdutbudet inom samma specialitet
- Att flytta från innerstaden till andra stadsdelar och kommuner är tillåtet, under förutsättning att utbudet lika stort eller lägre i det område dit flytten avses att göras

Bakgrunden till att införa riktlinjerna var att läkare och fysioterapeuter verksamma enligt LOL respektive LOF i stor utsträckning valde att etablera sig i innerstaden och att intresset var lägre i övriga delar av Region Stockholm. Det bidrog till att vårdutbudet varierade stort mellan olika stadsdelar och kommuner och ökade risken för en ojämlik vård i befolkningen.

Syftet med policyn utifrån geografisk indelning vid flyttansökningar var att förhindra en överetablering i innerstaden och främja ett ökat vårdutbud i övriga stadsdelar och kommuner. Detta skulle kunna bidra till en mera jämlik vård och ökad tillgänglighet i hela regionen. Riktlinjerna beslutades i samverkan mellan enhetschef, Särskilda Vårdfrågor, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, fackliga företrädare för Sveriges Läkarförbund och Fysioterapeuterna samt föreningarna Stor-Stockholms privatläkarförening och Stockholms privata fysioterapeuter.

Antalet flyttansökningar har varierat över tid. I förvaltningens ärende- och rapporteringssystem för LOL och LOF, AVR2, finns alla beslutade flyttansökningar registrerade från juni 2016 och framåt. Sammanlagt finns 384 beslutade ärenden, av vilka majoriteten har beviljats. En ökning av ärenden kan noteras år 2020, vilket delvis kan förklaras av pandemins effekter som påverkade verksamheterna och medförde ett ökat behov av att byta lokaler. Utöver dessa ansökningar finns också ett antal vårdgivare som avstått från att ansöka om flytt eller dragit tillbaka sin ansökan sedan de fått information om att vårdutbudet varit högre i området som de avsåg att flytta till och att en ansökan därför sannolikt inte skulle godkännas.

Jämförande data för tiden innan riktlinjerna infördes är inte tillgängligt. Effekten av införandet av flyttpolicyn avseende antal etableringar i innerstaden och ökad spridning av vårdutbud inom regionen är därför inte utvärderat. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens bedömning är dock att antalet nya etableringar i innerstaden har minskat sedan riktlinjerna infördes.

Överväganden

Flyttpolicyn har på senare år starkt ifrågasatts av både Privatläkarföreningen och Föreningen för privata fysioterapeuter. Förbunden har förordat fri flytträtt inom hela Region Stockholm.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har särskilt beaktat följande omständigheter som skäl för att upphöra med nämnda flyttpolicy avseende bedömning av vårdutbud utifrån geografisk indelning.

Motivering till förslaget att ta bort flyttpolicyn:

- Antalet verksamma enligt LOL och LOF har minskat avsevärt sedan år 2015 när flyttpolicyn infördes, vilket gör att risken för överetablering i innerstaden är mindre
- Pandemin har medfört att distansarbete har ökat i samhället. Efterfrågan på vård utanför innerstaden kan förväntas vara högre då människor i stället vill kunna söka vård i sitt närområde
- Införandet av tydligare krav på fysisk tillgänglighet för lokaler har medfört att flera lokaler i innerstaden inte godkänns eller kan anpassas enligt kraven, exempelvis på grund av utrymmesskäl eller kulturhistoriskt skyddade värden. Detta kan leda till minskad attraktionskraft för vårdgivare som hellre väljer att etablera sig i andra stadsdelar och kommuner
- Enligt 14 § LOL, respektive 14 § LOF, ska läkare och fysioterapeut samverka med andra vårdgivare. Flyttpolicyn kan då utgöra ett hinder mot att kunna flytta sin verksamhet till lokaler där kollegialt samarbete och samverkan kan underlättas
- Stora svårigheter för kliniker att ersätta verksamma enligt LOL/LOF som går i pension eller byter arbetsplats, vilket påverkar verksamheterna negativt
- Begränsar möjligheterna för verksamma enligt LOL och LOF att hitta nya lokaler exempelvis om fastighetsägaren säger upp ett hyresavtal
- Begränsar möjligheterna att flytta mellan närliggande stadsdelar och kommuner utanför innerstaden där utbudet generellt är mindre

- Verksamma vårdgivare enligt LOV har rätt att etablera sig fritt inom regionen. Förslaget skulle innebära mera likvärdiga förutsättningar för verksamma enligt LOL/LOF
- Bedömningen avseende geografisk indelning i flyttärenden är tidskrävande. Förslaget skulle innebära minskad administration för hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Regionens krav på fysisk tillgänglighet av lokaler gäller även i fortsättningen för verksamhet inom LOL och LOF och berörs inte av föreliggande beslut.

Vid övervägande till föreliggande beslut har hälso- och sjukvårdsförvaltningen samrått med representanter för Privatläkarföreningen, Föreningen för privata fysioterapeuter och Fysioterapeuterna.

Kostnader

Förslaget kan förväntas innebära minskade kostnader för handläggning av ansökningar om flytt av verksamhet. Förslaget förväntas inte medföra några ökade kostnader för hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Beslutas

Christoffer Bernsköld
Tf. avdelningsschef